

MINNESANTECKNINGAR STRATEGISKT KUNDRÅD

TIDPUNKT Fredag 2022-04-22 Tid 09:00-12:00. Plats Hjälpmedelscentrum, Digitalt

NÄRVARANDE Katarina Söderlund Hallstahammar, Therese Hellqvist Sala, Fredrik Leek Köping, Virpi Sieppi Surahammar, Åsa Wikström Arboga, Inger Wallenbert Rehabenheten och Kristina Holmberg Rehabenheten Västmanlands sjukhus, Helena Lagerlöf Enheten för vårdval (frånvarande 09:15-10:15), Susanne Thorsell Västerås stad, Anna Brors Ulvemark Primärvårdens arbetsterapeuter.
Joakim Davis, Helena Dahlberg, AnneChristine Ahl, Liselotte Eriksson HMC.

1 NY VERKSAMHETSCHEF FÖR HJÄLPMEDELSCENTRUM

Den nya verksamhetschefen, Magnus Loman tillträder 2022-06-02. Magnus kommer nu senast från jobbet som verksamhetschef för Achima Cares Vårdcentral i Köping. Han har chefserfarenhet från akutsjukvård, ambulansen i Köping, särskilt boende och hemtjänst.

Beslutas att: Informationen noteras

2 DIALOG KRING ERSÄTTARE PÅ STRATEGISKT KUNDRÅD

Strategiskt kundråds deltagare utses av Tjänstemannaberedningen och ska arbeta på en strategisk nivå. En fråga som har uppstått är om ersättare i Strategiskt kundråd vara möjlighet vid sjukdom eller planerad frånvaro?

I dialogen framkommer att Strategiskt kundråds möten är prioriterade och det nära samarbetet med Tjänstemannaberedningens representant inför och mellan mötena är viktigt. Det kan finnas fördelar och behov att skicka en ersättare vid längre frånvaro eller sjukdom. I så fall kan annan MAR i kommunen (om det finns fler) eller MAS vara lämpliga ersättare. MAS har med utökningen av Medicinska behandlingshjälpmedel och inkontinensfokus närmast sig det som tas upp här.

Frågan återkommer vid nästa Strategiska kundråd, eftersom dialog med lokal tjänstemannaberedningsrepresentant behöver göras. HMC önskar att namnförslag med titel och kontaktuppgifter tas fram och skickas till liselotte.eriksson@regionvastmanland.se

Beslutas att:

Deltagarna ska ha dialog med "sin" person i tjänstemannaberedningen och frågan återkommer sedan i Strategiskt kundråd 2022-08-19.

3 INSPIRATIONS DAG BISTÅNDSHANDLÄGGARE OCH REHABPERSONAL

Hjälpmedelsstrateg Liselotte Eriksson informerar om att arbetsgruppen med biståndshandläggare och kommunal rehabiliteringspersonal från kommunerna förordar en fysisk heldag. Preliminärt 23 november på HMC eller i Vårdskolans aula. Planering av program och föreläsare pågår.

Beslutas att: Informationen noteras

4 SOCIALSTYRELSENS ÄNDRINGAR I FÖRSKRIVNING AV HJÄLPMEDEL

AnneChristine Ah informerar om Socialstyrelsens uppdatering av Förskrivning av hjälpmedel bl.a. med nya föreskrifter, vårdgivarens ansvar för rutiner att säkerställa hela förskrivningsprocessen betonas, allmän juridisk översyn, föreskrifter och lagar som utgått eller tillkommit. PowerPoint från presentationen bifogas.

[Förskrivning av hjälpmedel \(socialstyrelsen.se\)](https://socialstyrelsen.se/forskrivning-av-hjalpmedel)

AnneChristine påminner om vikten av att sprida det gedigna utbildningspaket kring förskrivning av hjälpmedel som finns på kunskapsguiden.se

Beslutas att: Informationen noteras

5 TYDLIGGÖRA BESTÄLLARROLL SAMT ÖVERSYN AV FÖRSKRIVNINGSRÄTT FÖR SJUKSKÖTERSKOR

I verksamhetsplan finns uppdraget att tydliggöra beställarroll samt se över förskrivningsrätt för sjuksköterskor i mobila team. Arbetsgrupp med Liselotte Eriksson och Helena Dahlberg önskar få Strategiska kundrådets synpunkter på:

- Ska HMC öppna för att fler yrkesgrupper med eller utan legitimation kan förskriva och i så fall för vilka produktområden?
- Vilka för och nackdelar kan förändrad förskrivningsrätt innebära?
- Beställningar till verksamhet ökar, finns det en patientrisk med att hjälpmedel inte personförskrivs? Exempelvis GPS -larm och där det normalt krävs samråd med hjälpmedelskonsulent och en omfattande bedömning.
- Har verksamhetschefer förståelse för sitt ansvar kring medicintekniska produkter som beställs?

I dialogen framkommer att:

- Hjälpmedelscentrum ska inte styra verksamheterna men då hjälpmedelshandboken har krav på samråd med hjälpmedelskonsulent bör detta också ske om verksamhet vill hyra hjälpmedlet, men undantag ska kunna göras. Viktigt att sträva efter personförskrivning för att garantera patientsäkerheten.
- Poängteras att hjälpmedelskonsulent är behjälpliga både med allmänna råd (utan kostnad) och möjlighet finns att köpa konsultation till timkostnad.
- Det är oklart hur väl verksamhetschefer förstår sitt ansvar vid beställning av en medicinteknisk produkt. Det är önskvärt att verksamhet som beställer hjälpmedel gör det i samråd med den rehabpersonal enligt lokala rutiner.
- Hjälpmedel är en integrerad del i vården och rehabilitering som kräver utredning och kompetens. Teamsamverkan är en framgångsfaktor. Principiellt framhålls att förskrivningsrätt kräver legitimationsyrke med

kunskap om förskrivningsprocessen, vilket arbetsterapeuter och fysioterapeuter får i sin grundutbildning.

- Mobila team är kopplade till hemsjukvårdens arbetsterapeuter och fysioterapeuter.

Habiliteringscentrum har i förväg meddelat att specialpedagoger har möjlighet att förskriva vissa produkter.

Strategiskt kundråd anser inte förskrivningsrätt för sjuksköterskor behöver utökas, men om den ska utökas är det inom enstaka produktområden exempelvis omvårdnadshjälpmedel där elsängryggstöd och vårdsängar ingår.

Beslutas att: Dialogen noteras och lämnas till arbetsgruppen.

6 UTMANINGSDIALOG

AnneChristine gör en kort genomgång av framtidens utmaningar med ökad åldrad befolkning, brist på omsorgspersonal och legitimerad personal och snabb utveckling av digitala tjänster samt teknisk utveckling av hjälpmedel kring mobilitet och egenmonitorering. Då vård flyttar hem blir behandling, uppföljning och rehab hemma vanligare. Medicinteknisk utrustning behöver tillhandahållas patientsäkert och hållbart (ekonomiskt och ekologiskt) med lagefterlevnad. Frågan är hur kan Hjälpmedelscentrum bidra till att framtidens utmaningar blir mer hanterbara.

Utifrån dialogen framförs sammanfattningsvis följande som viktigt för Hjälpmedelscentrum i framtidens utmaningar:

- Hålla ihop hjälpmedelshanteringen i länet och fortsätta den goda samverkan.
- HMC är viktiga för att utvärdera nya produkter och genomföra upphandlingar utifrån sin spetskompetens. Möjligheten att avropa är guld.
- Hjälpmedelskonsulenternas kompetens behöver vara i framkant, före förskrivarnas.
- Förskrivarutbildningarna är bra men önskvärt att de utvecklas för att anpassas till dagens arbetsmarknad, dvs. gå oftare eller med flexibel start.
- Möta förändrade behov i verksamheterna ex om förskrivare arbetar helger.
- Se möjlighet och initiera nya hjälpmedel som ger ekonomiska besparingar.
- HMC är och bör fortsatt vara en trygghet för verksamheten, att nationella riktlinjer följs.

Beslutas att: Dialogen noteras.

7 ENKLA HJÄLPMEDEL FÖR HÄNDER

Utredningen presenterades på Strategiskt kundråd 2022-01-14. Då togs inriktningsbeslutet att kompressionshandskar av lägre kompressionsklass och antidecubitushjälpmedel för händer även fortsättningsvis bör upphandlades av kommunerna, under förutsättning att samsyn finns kring detta i referensgruppen.

Hjälpmedelsstrateg Liselotte Eriksson rapporterar att referensgruppen

har samsyn med inriktningsbeslutet. Bedömningen är att volymerna på kompressionshandskar och antidecubitushjälpmedel för händer troligtvis ökar och man önskar att visionen finns kvar om samverkan kring upphandling i framtiden.

Utredningen har lyfts till Enheten för vårdval för upphandlingsåtgärd och framtagning av ansvarig verksamhet/person för upphandlingarna.

Beslutas att:

Kompressionshandskar av lägre kompressionsklass och antidecubitushjälpmedel för händer hanteras som tidigare.

Visionen om gemensam upphandling kvarstår och bevakas av hjälpmedelsstrateg.

8 RESULTAT TOM MARS

Första kvartalet har präglats av hög sjukfrånvaro under de två första månaderna på grund av pandemin och leveranssvårigheter på grund av globala transportproblemen och materialbrister, en följd av pandemin och kriget i Ukraina. Problemen beräknas fortgå. Troligen postpandemieffekt syns i ökade behov som återspeglas i remissinflöde och beställningstakt.

HMC önskar att produkter som inte har något flöde på lokala buffertlager skickas till HMC så att dessa kan gå ut till de som har behov av produkterna.

Arbetet med 2023 års budget pågår. HMC kommer att föreslå nämnden att inte höja priset på hyreshjälpmedel vilket innebär att leverantörers prisökningar allokteras även 2023.

Hjälpmedelscentrum tom mars 2022

	Januari	Februari	Mars
TILLGÄNGLIGHET			
Andel besvarade samtal i kundtjänst	99,2%	98,9%	99,1%
Andel utförd reparation inom 5 arbetsdagar	92,4%	94,7%	92,1%
Andel erbjuden tid till utprovning inom 15 arbetsdagar	80,0%	80,0%	84,3%
Andel lagervaror med nästa turbil	94,9%	88,9%	92,7%
PRODUKTION			
Antal beställningar (orderrader)	3 634	3 926	4 446
Antal returer	2 607	2 988	3 281
Antal konsulentremisser	87	89	123
Antal arbetsordrar teknisk service	1 025	1 080	1 412
Antal arbetsordrar rekonditionering	1 439	1 681	2 100
Antal kundtjänstamtal	1 955	1 895	2 263
Antal hämtordrar	1 489	1 615	1 779

Beslutas att: Informationen noteras

Kontakta enhetschef Johan Eriksson om lagerförändringar på lokala bufferlager
Johan.x.eriksson@regionvastmanland.se

9 KOMPLETTERING I PRISMODELL FÖR ATT HÅLLA NER PRISET PÅ PRODUKTER SOM UTGÅR FRÅN UPPHANDLAT SORTIMENT

Joakim Axelsson informerar om en komplettering som gjort till nuvarande prismodell:

I fall där aktivt sortiment som utgår ur upphandlat sortiment och övergår till leverantörens generella prislista (GP), kan ibland det nya priset höjas kraftigt. I fall där hyrespriset skulle höjas på ett orimligt sätt enligt prismodellens grundprincip att följa aktuellt inköpspris ska HMC istället välja att låsa hyrespriset enligt föregående års prislista.

Beslutas att: Informationen noteras

10 INFORMATION FRÅN HUVUDMÄNNEN

Arboga: Ny MAS har börjat. Ny hälso och sjukvårdschef från 2/6.

Rekrytering pågår av rehabpersonal och sjuksköterskor.

Hallstahammar: Nya äldreboendet har byggstartat. Beräknas klart 2023. Ny hälso och sjukvårdchef från juni.

Svårt att rekrytera fysioterapeuter

Köping: Stabilt läge.

Sala: Söker ny MAS. Har varit stor rotation men man börjar hitta en bra arbetsmodell nu. I höst flytta man in i nya sjukhuset i Sala. Har gått in i Cosmic.

Svårt att rekrytera fysioterapeuter och arbetsterapeuter

Surahammar: Mycket utbildning av omvårdnadspersonal inför sommaren.

Västerås: Har en ny MAR på gång, Cecilia Hjortsberg har gått till annan tjänst. Ny hälso-och sjukvårdsorganisation är på gång för att stärka den kommunala hälso-och sjukvård. Även här mycket rekryteringsarbete. Västerås stad deltar i ett europeiskt projekt. Susanne erbjuder sig att informera om detta om intresse finns.

[Safe Transfer Techniques \(aarhus.dk\)](https://aarhus.dk)

Primärvårdens arbetsterapeuter: I samverkan med Enheten för vårdval kan arbetsterapeuter skicka remisser till röntgen på händer.

Tröghet i rekrytering av rehabpersonal och sjuksköterskor som man inte satt förut.

Enheten för Vårdval: Pandemieffekter finns kvar. Arbete med implementering av vårdförlopp. Även arbete kring flyktingar från Ukraina som hanteras som andra flyktingar, hjälpmedelskostnader tar Asylhälsan.

Västmanlands sjukhus: Ny representant i Strategiskt kundråd är Kristina Holmberg. Kunskapsstyrning med olika vårdförlopp ska implementeras för rehab främst. Generisk modell för rehabilitering.

Mycket arbete med nya akutsjukhuset, vägar stängs. Salas nya sjukhus rymmer både region och kommun vilket ökar samverkan.

Beslutas att: Informationen noteras

11 SVAR PÅ NÄMNDINITIATIV

Anna Nygren (M), lämnade vid hjälpmedelsnämndens sammanträde 2021-11-26 ett nämndinitiativ med följande förslag:

- Att genomföra en utvärdering av införandet av medicinska behandlingshjälpmedel?
- Att utvärdera ekonomin och blev det kostnadsneutralt? Eller hur stor blev kostnadsökningen för klinikerna?
- Att mäta kundnöjdhet och service till klinikerna?

Joakim Axelsson informerade om svaret:

- att utvärdering har skett löpande via redovisning i delårsrapporter och årsredovisning under 2018 - 2021 med ytterligare förstärkning i yttrandet.
- att ekonomin har utvärderats noggrant och kostnadsutvecklingen beskrivs, och att det inte är möjligt att bedöma om övertagandet varit kostnadsneutralt då vården inte har möjlighet att beräkna resurskostnader mm.
- att kundnöjdhet följts genom återkommande samverkansdialog med berörda kliniker. I samverkan bedrivs löpande förbättringsarbete inom ramen för Hjälpmedelscentrums uppdrag. Någon regelrätt mätning med mätetal har inte genomförts. Patientenkät 2018 visade stor nöjdhet med Hjälpmedelscentrums tjänster.

Beslutas att: Informationen noteras

12 FALLSKYDDSMATTA

Utredningen om fallskyddsmatta redovisades vid strategiskt kundråd 2022-01-14. Då önskades en komplettering om kompetensutveckling, risker, kostnader och förskrivningskriterier.

Helena Dahlberg och Eva Scharin informerar och att en partsammansatt arbetsgrupp därefter utrett vilka fallpreventiva åtgärder som behöver genomföras före användning, tydliggöra målgrupp och ge förslag på införande liksom analyserat fallskyddsmattan gällande patientsäkerhet, lagerhållning och rekond etc.

Fallskyddsmattor föreslås att ingå i förskrivarutbildningen omvårdnadshjälpmedel. HMC hänvisar vid behov av kompetensutveckling om fallprevention till Socialstyrelsens utbildningar i Kunskapsguiden *Ett fallpreventivt arbetssätt - stöd för införande* [Socialstyrelsen utbildning](#)

Det är svårt att göra en bedömning av hur frekvent behovet är. Utifrån nuvarande användning i kommunerna av eget inköpta mattor och information från mängd

förskrivningar från Dalarna (10 st) beräknas behovet vara ca 20 mattor per år vilket motsvarar en inköpskostnad på ca 90 000 kr. HMC kommer följa förskrivningsmönstret.

Förslag på text till handboken:

"Fallskyddsmatta ISO-kod 18 33 90

Kriterier för förskrivning

Fallskyddsmatta används vid säng för att minska risk för skada i samband med fall. Fallskyddsmatta kan förskrivas till patient med nedsatt gång-och/eller kognitiv förmåga, som trots att fallpreventiva åtgärder vidtagits, riskerar fall ur eller vid säng/vårdsäng.

Förskrivare

Arbetsterapeut och fysioterapeut/sjukgymnast.

Kostnadsansvar

Ansvar 4. Regionen har betalningsansvar i ordinärt boende och kommunerna i särskilt boende.

Viktig information

Fallskyddsmatta kombineras med fördel med extra låg vårdsäng och rörelse- eller sängalarm, till motoriskt oroliga patienter.

Observera att viss snubbelrisk kan förekomma, vid användning av gånghjälpmedel på fallskyddsmatta."

Beslutas att:

Strategiskt kundråd förordrar att Hjälpmedelsnämnden beslutar införa fallskyddsmattor i sortiment från 2022-09-01 enligt förslag på text till Hjälpmedelshandboken.

13 ROTOBED UTVÄRDERING

Eva Scharin informerar om utvärdering av användningen av Rotobed. Rotobed är en höj-och sänkbar säng med reglerbar och vridbar liggyta. Med hjälp av sängens funktioner kan en person lättare komma i och ur sängen, samt upp i stående.

Funktionerna underlättar både för patient som kan bli mer självständig i förflyttningarna, samt för personal då en del tunga lyft och moment minskar.

Rotobed har en del brister. Konstruktion bedöms inte vara helt patientsäker p.g.a. risk för klämsituationer och att visst material inte är lämpligt för rekonditionering.

På grund av sin tyngd (165kg) är sängen ur arbetsmiljösynpunkt inte lämplig att transportera som ett återanvändbart hjälpmedel. Den kan lätt skadas vid transport.

Rotobed är dyr, inköpskostnaden motsvarar ca 11 hemsjukvårdsängar. Noterbart är dock att i vissa fall kan behovet av personal minskas, eller helt upphöra.

Beslutas att :

Kommuner som vill testa nya och innovativa hjälpmedel bör involverar den specialistkompetens som finns på Hjälpmedelscentrum så tidigt som möjligt i processen.

14 ÖVRIGT

- Fråga från Sala ang projektet kring fakturor i DUVA. Joakim Axelsson svarar att det är försenat beroende på problem med vissa funktioner i Citrix. Förhoppning är att det ska lösas snart.
- Information om en kampanj om återlämning av hjälpmedel som ska ske på samma sätt som förra höstens kampanj om hur man kan få ett hjälpmedel förskrivet.
- AnneChristines tackar för det goda arbete Strategiskt kundråd gör och hoppas att det positiva arbetet fortsätter med att lyfta hjälpmedelsfrågor som tyvärr ofta marginaliseras i vården. Hjälpmedel är viktigt och kommer bli ännu viktigare i framtidens vård och behöver få en högre status. Strategiskt kundråd tackar AnneChristine för det gedigna arbete hon gjort som verksamhetschef för Hjälpmedelscentrum.
- Vi tackar även Inger Wallenbert för sitt arbete i Strategiskt kundråd och önskar henne lycka till med sina nya liv som pensionär.

15 MÖTESTIDER ÅR 2022

19/8 och 21/10 Tid: 9:00 -12:00 **OBSERVERA!** Plats: Hjälpmedelscentrum, Viggen plan 2 om inget annat meddelas.

Förhinder anmäls till Hjälpmedelsstrateg liselotte.eriksson@regionvastmanland.se